

Kernmissie

**Jaarverslag
2024**

Kennislab Noordoost Fryslân

Kennislab Noordoost Fryslân is de regionale netwerkorganisatie van scholen, universiteiten, lokale overheden, bedrijven en instellingen.

Onze visie

Kennislab NOF als lerend netwerk draagt actief bij aan goed wonen en werken in Noordoost Fryslân.

Onze missie

Toekomstgericht leren, innoveren en ondernemen zorgt voor goed wonen en werken in Noordoost Fryslân.

Kennislab NOF ziet Noordoost Fryslân als een uniek regiolab. We zien kansen maar ook grote uitdagingen. We werken daarin samen, innoveren, en leren. We ontwikkelen diensten die het lerende, ondernemende en innovatieve vermogen van de regio versterken.

Onze vijf speerpunten zijn onderwijs, zorg, digitaal, techniek en circulair. Met het beste onderwijs en de beste zorg van Nederland, hoogwaardig werk rond digitalisering, technologie en circulariteit is het hier goed wonen (woon- en leefklimaat) en werken (economische infrastructuur).

Activiteiten in 2024

A) Programma Bouwen aan Ambitie

1. Ambitiescholen
2. DigitaalhuisPlus
3. Codeschool
4. Ontwikkeling Techniekprogramma's en -infrastructuren

B) Welke winst heeft Bouwen aan Ambitie opgeleverd?

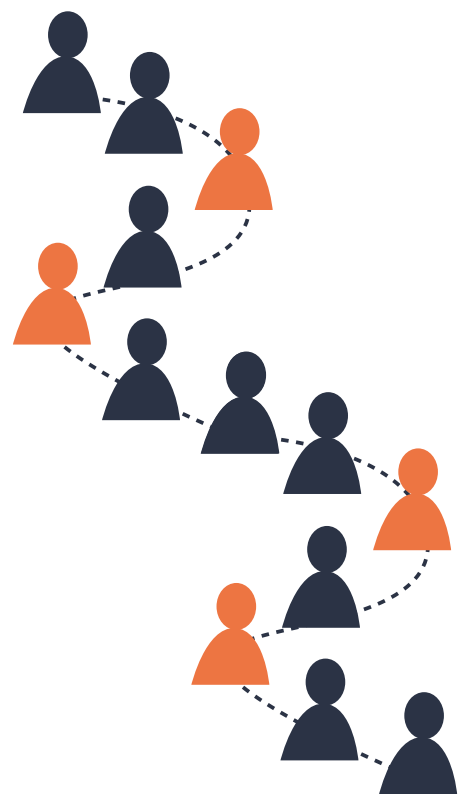
C) Welke impact heeft Bouwen aan Ambitie voor de regio?

D) Zorg Innovatie Cluster

1. Zorginnovatiecluster na de projectperiode?

E) Fryske Mienskip Oanpak (FMO)

F) Maatschappelijke Diensttijd

A) Programma Bouwen aan Ambitie

Kennislab NOF werkt met het programma Bouwen aan Ambitie (BAA) in heel Noordoost Friesland (4 gemeenten) en heeft het volgende bereik met dit programma:

- 60-70 basisscholen
- 10 VO locaties
- ROC Friese Poort (vanaf augustus 2023 Firda)
- Meer dan 100 bedrijven/instellingen/professionals nemen deel aan activiteiten
- Lokale overheden zijn betrokken

Het programma is mede mogelijk gemaakt door de Versnellingsagenda (Regiodeal) en liep van 2021 tot en met 2024 en kende in 2024 een laatste intensieve fase waarin borging centraal stond. Binnen het programma Bouwen aan Ambitie vervulde Kennislab Noordoost Fryslân, als penvoerder, per onderdeel een wisselende rol: van sturende en uitvoerende verantwoordelijkheid tot een meer faciliterende of ondersteunende bijdrage, steeds in nauwe samenwerking met de betrokken partners.

Het doel van dit programma is om ondernemend en innovatief gedrag te ontwikkelen bij leerlingen, docenten, ouders en professionals in Noordoost-Fryslân. Het programma Bouwen aan Ambitie bestaat uit vier projecten. Deze projecten zijn:

1. Bouwen aan Ambitiescholen
2. DigitaalhuisPlus
3. Codeschool Friesland
4. Techniek

1. Bouwen aan Ambitiescholen

Waar gaat dit project over?

Leerlingen en jongeren kennis laten maken met allerlei beroepen én hen laten ontdekken hoe ze hier met eigen talenten, vaardigheden en ambities op kunnen inspelen. Dat is het doel van het programma 'Bouwen aan Ambitie'! **Klik hier** voor de video die de bedoeling van Bouwen aan Ambitie goed in beeld brengt.

2024

Vanuit de projecten Bouwen aan Ambitie en Sterk Techniek Onderwijs NOF is een bestuurlijk netwerk PO-VO ontstaan. Dit netwerk geeft bestuurlijke dekking voor de ontwikkeling van projecten in de regio. In gezamenlijkheid is ook het project

“Advisee” gestart om een gedragen visie op kansrijk adviseren te ontwikkelen.

In 2024 is de laatste hand gelegd aan het platform 'Onderwijs in bedrijf'. Het programma Bouwen aan Ambitie werkte hierin samen met Sterk Techniek Onderwijs in Noordoost Friesland.

De krachtenbundeling heeft voor een versnelling gezorgd. Op 18 oktober 2024 was de succesvolle lancering van Onderwijs in Bedrijf bij OPNIEUW! In Buitenpost. Binnen Onderwijs in bedrijf zijn twee regiocoördinatoren actief die onderwijs en bedrijf bij elkaar brengen met bedrijfsbezoeken, gastlessen, challenges, stages en dergelijk.

Lees het artikel [hier](#).

Alle onderwijsbesturen zijn betrokken bij Bouwen aan Ambitie en werken aan talentontwikkeling, horizonverbreding en doorgaande leerlijnen. De aanpak geeft een gevarieerd beeld per onderwijsbestuur. Een paar voorbeelden ter illustratie:

Stichting Oarsprong

De ontwikkeling van de leerroute 10-14 jaar is voortgezet. Het curriculum voor groep 10 is ontworpen. Doel is een doorlopende leerlijn po-vo, uitgestelde keuze en een curriculum dat aansluit bij leerlingen van 10-14 jaar. De inzet van vakdocenten is toegenomen en gaat ook door na de projectperiode. Verder is er een structurele samenwerking met CSG Liudger Burgum.

Bekijk een [impressie hier](#).

Oarsprong-Modus, aansluiting bij landelijk netwerk po-vo 10-14.

Lees het artikel [erover hier](#).

Stichting Arlanta

Bij Arlanta is ingezet op vervoer zodat leerlingen op excursies kunnen en zo ook de wereld ontdekken en de beroepen die daarbij horen. Arlanta heeft een challenge ontwikkeld die is gekoppeld aan de Miensker Challenge. Op 4 scholen zijn we afgelopen jaar bezig geweest om thematisch werken vorm te geven en uitdagend onderwijs en BAA hierin te integreren. Dit is nog in ontwikkeling en loopt door de komende jaren.

Arlanta is bezig met het ontwikkelen van een werkplaats op wielen die langs de scholen kan rijden. Verder ook met de ontwikkeling van ateliers op scholen die een leeg lokaal hebben. Kinderen van andere scholen kunnen hier dan ook gebruik van maken. Deze ateliers zullen zich richten op bijvoorbeeld de ambachten (hout, metaal, klei) maar ook op film en licht bijvoorbeeld.

!Impulse Kollum

In 2024 is de Miensker Challenge in Kollum gedaan met verschillende opdrachtgevers vanuit de gemeente.

Bekijk de video [hier](#).

VO Surhuisterveen

Het project 'Gouden Handen' is een programma voor basisschoolleerlingen (groep 8) uit de gemeente Achtkarspelen die gaan uitstromen naar het praktijkonderwijs, vmbo-basis of vmbo-kader. Deze leerlingen kunnen gedurende vier dagdelen een programma volgen op VO Surhuisterveen waarin in leren door te doen centraal staat. De leerlingen maken kennis met de vier praktijkrichtingen van VO Surhuisterveen en volgen een programmaonderdeel waarin het ontdekken van het eigen talent centraal staat. In 2023 heeft dit initiatief de Onderwijsprijs van Achtkarspelen gekregen.

2. DigitaalhuisPlus

Waar gaat dit project over?

Het project richt zich op het ontwikkelen en aanbieden van verschillende routes die inwoners kunnen volgen als ze digitale vaardigheden willen opdoen. Hierbij spelen vooropleiding of leeftijd geen rol; het moet laagdrempelig en eenvoudig toegankelijk zijn. De uitvoering ligt bij de Bibliotheken Noord Fryslan (BNF).

2024

In de periode 2021-2024 heeft DHP+ verschillende initiatieven ontwikkeld en uitgevoerd om digitale geletterdheid en digitaal burgerschap in Noordoost-Fryslân te bevorderen. Dit heeft geresulteerd in:

Uitbreiding van digitale dienstverlening

- > In 2022 werden digitale spreekuren ingevoerd in alle bibliotheekvestigingen, gericht op ondersteuning bij basisvaardigheden zoals Klik & Tik en werken met de e-overheid.
- > In 2023 werd de organisatiestructuur herzien met zelforganiserende clusters, waardoor specialistische kennis beter verdeeld werd over de regio.
- > In 2024 is deze aanpak geoptimaliseerd en zijn meer vrijwilligers en digitale toppers geworven om digitale workshops en begeleiding te verzorgen.

Certificering van vaardigheden via Open Badges

- > In 2023 werd binnen het Fries Bibliotheken Netwerk (FBN) een start gemaakt met Open Badges als certificering van informeel leren.
- > In 2024 bleek de interne capaciteit onvoldoende voor volledige implementatie, maar de voorbereidingen en eerste uitreikingen van badges legden een basis voor toekomstige toepassingen.
- > We hebben in de regioacademie Talint.nl de mogelijkheid opengesteld voor het uitdelen en krijgen van open badges.

Organisatie van digitale challenges

- > Eind 2023 werd een challenge georganiseerd waarin creatief omgaan met digitale technologie centraal stond, met focus op beeldtaal en manipulatie van digitale beelden.
- > In 2024 werd dit concept herhaald met succesvolle challenges in zowel het voorjaar als najaar, gericht op jongeren en 50-plussers.

Verankering van digitaal burgerschap in de programmalijs 'Leven Lang Ontwikkelen'

- > In 2024 werd DHP+ ondergebracht in deze bredere lijn binnen de bibliotheken, waarmee de continuïteit van digitale geletterdheid gewaarborgd werd. Dit omvatte ook een versterkte samenwerking met partners zoals zorgorganisaties en onderwijsinstellingen.

Het project DHP+ heeft belangrijke structurele verbeteringen en meetbare impact opgeleverd:

Bereik van deelnemers

- > In 2022 werden 595 mensen bereikt via cursussen en jeugdactiviteiten.
- > In 2023 steeg dit aantal naar 713 deelnemers.
- > In 2024 werden 1.244 mensen bereikt, mede dankzij de uitbreiding van digitale toppers en vrijwilligers.

3. Codeschool Friesland

Waar gaat dit project over?

De codeschool wordt dé plek voor het opleiden van 'webbouwwakkers' in Noordoost-Friesland, georganiseerd als praktijknetwerk en community, voor het ontwikkelen van talent en ambitie in code, waar jong en oud gewaardeerd worden.

2024

In de afgelopen jaren heeft Codeschool zich gericht op het ontwikkelen van digitale geletterdheid en

codeeronderwijs in Noordoost-Fryslân. In het laatste projectjaar 2024 waren de activiteiten beperkter dan voorgaande jaren, maar zijn enkele belangrijke initiatieven voortgezet.

Ontwikkeling van educatieve arrangementen:

- > STEAMcup Challenge: Een laagdrempelige programmeeruitdaging waarin docenten worden getraind om zelfstandig lessen te geven. Meer dan 700 kinderen en jongeren hebben deelgenomen aan activiteiten in de bibliotheken. Docenten van verschillende scholen hebben STEAM-lesmateriaal ingezet in hun onderwijs.
- > OBS 't Holdersnêst bereikte als eerste Friese school de landelijke finale van de STEAMcup Challenge.

Lees het artikel [hier](#).

- > Goate Challenge: Een challenge waarin leerlingen een door sensors gedreven elektrische boot ontwikkelen en laten varen in een dakgoot.

Om de continuïteit van Codeschool te waarborgen na de projectperiode, zijn de volgende maatregelen genomen in 2024

Integratie binnen bestaande structuren

- > Codeschool en de maakplaats worden onderdeel van de bredere programmlijn *Leven Lang Ontwikkelen* van Bibliotheken Noord Fryslân.
- > We plaatsen de Codeschool als programma op [Talint.nl](https://www.talint.nl) en verduurzamen zo de trainingen en challenges.
- > De bibliotheken nemen de jeugdactiviteiten op in hun reguliere aanbod.

Samenwerking met onderwijs en partners

- > Docenten zijn getraind om STEAM-onderwijs structureel in hun curriculum op te nemen.
- > Scholen blijven werken met bestaande materialen en arrangementen zoals de Goate challenge. Kabelnoord blijft een ondersteunende partner bij STEAM-gerelateerde educatie.

4. Ontwikkeling Techniekprogramma's en -infrastructuren

Waar gaat dit project over?

De doelstelling van het deelproject Techniek is actief bij te dragen aan het vergroten van techniek motivatie en techniekambities, en het vergroten van mogelijkheden voor de doelgroepen om zich in techniek te (blijven) ontwikkelen. We zetten daarvoor de veelomvattende en mooie wereld van technologie op

de kaart. We laten kinderen en jongeren positieve ervaringen opdoen om daarmee interesse en motivatie voor technische opleidingen en beroepen te vergroten.

Binnen dit project onderscheiden we 6 deelprojecten.

Technetkringen

In Noordoost-Friesland zijn twee TechNet kringen actief met een mix van onderwijs, overheid en bedrijfsleven die activiteiten organiseren rond techniek.

2024

- > Techniek Tastbaar Burgum op 24 mei 2024. Deelname van 35 bedrijven, meer dan 1250 bezoekers.
- > Een bedrijventoer Burgum is uitgevoerd op 24 oktober 2024 (20 bedrijven, 250 ll VO).
- > Techniek Tastbaar Dokkum op 7 juni 2024 in de vakschool in Dokkum. Deelname van 35 bedrijven, meer dan 1500 bezoekers.
- > Bedrijventoer Dokkum (20 bedrijven, 350 leerlingen VO).
- > Bedrijventoer Zorg/Tech Dokkum.

In Burgum:

Video over de Bedrijventoer [klik hier](#).

Artikel over Techniek Tastbaar [klik hier](#).

In Dokkum:

Artikel over de Bedrijventoer [klik hier](#).

Video over Techniek Tastbaar [klik hier](#).

Leerlijn Wetenschap & Techniek in de basisscholen

Alle basisscholen in NOF zetten in op leerlijn Wetenschap & Techniek. De aanpak geeft een gevarieerd beeld per onderwijsbestuur.

2024

Een paar voorbeelden zonder uitputtend te zijn:

- > PCBO Fiersicht geeft technieklessen in het Technieklokaal van Damwoude. De vakdocent werkt aan de opzet van een leerlijn techniek en borgt deze ook voor de toekomst.
- > De talentenwerkplaats toert langs de basisscholen van Noventa, OPO Furore, Oarsprong en Roobol in Achtkarspelen en T-Diel.
- > Superpower lego expodagen bij Noventa.

Klik [hier](#) voor een video.

- > Alle scholen van Roobol doen mee met de GOATE(Tech) Challenge organiseren, in samenwerking met de TU Twente. Het bouwen van een solarboot en een waterbaan(dakgoot).
- > Alle scholen van de stichting Oarsprong hebben een robot, de Lego Mindstorms en meegedaan met de challenge.
- > Stichting Arlanta pakt met uitdagend onderwijs & wetenschap en techniek geïntegreerd op. Er is een werkend steamlab gerealiseerd op de Prins Bernhard-school waar andere scholen ook naartoe kunnen.

Talentedwerkplaats

De mobiele talentenwerkplaats (verbouwde SRV wagen) is eind 2021 in gebruik genomen in de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. Een vakdocent geeft technieklessen vanuit de Talentenwerkplaats aan leerlingen van de basisscholen (35 basisscholen, 3750 leerlingen).

2024

- > Alle basisscholen zijn volgens een planning bezocht.
- > Wordt ook ingezet bij evenementen zoals Techniek Tastbaar en buiten schooltijden in de dorpen.
- > Ook is onderzocht hoe de Talentenwerkplaats kan worden verduurzaamd en ingezet kan worden in de rest van Noordoost Friesland.

Westereen Handelscentrum (WHC Levensecht Leren)

Het Westereen Handelscentrum (WHC) is een unieke samenwerking tussen lokale ondernemers, ROC Friese Poort, Bibliotheken Noord Fryslân, gemeente Dantumadiel en Kennislab Noordoost Friesland. Het centrum bouwt voort op de eeuwenoude handelsgeest van De Westereen.

2024

- > Minimaal 20-25 studenten en 3 opleidingsrichtingen op de praktijklocatie WHC
- > Onderwijsprogramma van marketing, communicatie, fotografie en ondernemerschap zijn aangesloten bij het WHC.
- > Ook bezetting studenten op de woensdagen in het WHC (projectonderwijs).
- > Meer studenten hebben kennisgemaakt met Levensecht leren, vanuit de hierboven beschreven richtingen.
- > Verdieping, verbreding, continuering en borging WHC. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe coalitie van partijen die een aanvraag hebben ingediend bij de Versnellingsagenda, deze is toegekend.

TechChallenges

In de projectperiode worden 8 tot 10 TechChallenges ontwikkeld. Een aantal scholen heeft budget gekregen voor het ontwikkelen van TechChallenges.

2024

- > Verschillende techchallenges zijn uitgevoerd bij o.a. Impulse Kollum, Aeres, Arlanta, Roobol en Firda.
- > De Miensker Challenge op diverse plekken in Noordoost Friesland.

Stadsstrand Dokkum:

Video klik [hier](#).

Artikel klik [hier](#).

Video Miensker Challenge klik [hier](#).

B) Welke winst heeft Bouwen aan Ambitie opgeleverd?

Stichting Roobol

- > Leerlingen hebben beter zicht op hun talenten, ambities en toekomstmogelijkheden.
- > Structurele talent- en ambitiegesprekken met leerlingen en leerkrachten.
- > Talentcircuits met betrokkenheid van ouders, ondernemers en organisaties.
- > Challenges rond echte regionale vraagstukken; samenwerking met bedrijven en gastsprekers.
- > Versterkte samenwerking PO-VO via de Roobol-routekaart en kansrijk adviseren.
- > Ontwikkeling van een leerlijn Wetenschap & Techniek (W&T) via de Techchallenge.

Stichting Noventa

- > Borging van onderdelen van Bouwen aan Ambitie in een doorlopende leerlijn, geïntegreerd met meerdere vakken.
- > Leerlingen ontwikkelen zichtbaar hun talenten en vaardigheden.
- > Positieve houding bij scholen, ze zetten stappen richting integratie in het onderwijsprogramma, al blijft dit op onderdelen uitdagend.
- > Toename van leerlingenpresentaties en eigenaarschap over hun leren.

Vereniging PCBO Fiersicht

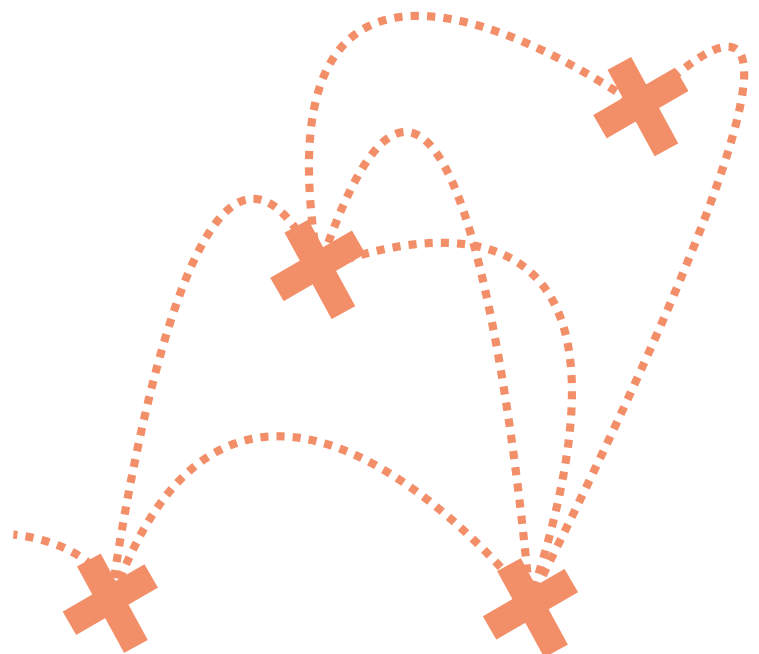
- > Ontwikkeling van een bovenschoolse cultuurcoördinator voor cultuur- en techniekonderwijs.
- > Start van het gezamenlijke project "Advisie" voor kansrijk adviseren.
- > Betere afstemming en samenwerking PO-VO om overstap naar VO te versterken.
- > Realisatie van een technieklokaal met rijker lesaanbod, ook gebruikt voor kunst en hoogbegaafdheidsonderwijs.
- > Kruisbestuiving tussen kunst en techniekonderwijs.

Stichting Oarsprong

- > Ontwikkeling van een doorlopende leerlijn PO-VO en visie op uitbreiding naar andere scholen (10-14 jaar). Structureel overleg tussen PO en VO.
- > Inzet van vakdocenten om kwaliteit en motivatie te verhogen. Grote kwaliteitsimpuls voor Wetenschap & Techniek en ontwerpend leren.
- > Verbinding met naschoolse activiteiten en met de regio (bijv. de Technetkring).
- > Ontwikkeling van digitale geletterdheid-leerlijn.
- > Structureel beleid voor techniekonderwijs gericht op BB/KB-leerlingen.

Stichting Arlanta

- > Sterkere regionale samenwerking met bedrijven en partners.
- > Structurele inbedding in beleid en directieoverleg.
- > Versterking van kennis over STEAM-onderwijs via trainingen, personeelsdagen en workshops. Implementatie van de Arlanta Challenge (twee keer uitgevoerd).
- > Uitwisseling van bovenschoolse materialen en projecten.
- > Ontwikkeling van innovatieve projecten zoals werkplaats op wielen, natuurprojecten en ateliers.
- > Aanschaf van busjes en inzet van vakdocenten voor duurzame uitvoering.

C) Welke impact heeft Bouwen aan Ambitie voor de regio?

Het programma Bouwen aan Ambitie liep van 2021 tot en met 2024. Deze periode is afgerond. Welke impact heeft het programma voor de langere termijn?

Stevig netwerk

Kennislab NOF zit met het programma Bouwen aan Ambitie wijdvertakt in heel Noordoost Friesland met 70 basisscholen, 10 VO-locaties, Firda en heel veel bedrijven en professionals. Deze spreiding geeft ook de breedte en diepte van het regionaal effect aan. We zitten verspreid in de 4 gemeenten van po – mbo.

Onderwijs in Bedrijf

Dit loket is 2024 gelanceerd en brengt onderwijs en bedrijf bij elkaar met bedrijfsbezoeken, gastlessen, challenges, stages en dergelijk. Dit is een verduurzaming van Bouwen aan Ambitie. De bezetting met 2 regiocoördinatoren is geborgd na de projectperiode.

Maakplaatsen in de Bieb

In de vestigingen van de bibliotheken zijn maakplaatsen waar o.a. in de zomerperiode workshops worden gegeven.

Leerlijn W&T

Dit is structureel ingebed in schoolplannen in de basisscholen. Wijdvertakt wordt er binnen de basisscholen structureel gewerkt aan Wetenschap & techniek. Er zijn techlokalen gerealiseerd in diverse basisscholen. Ook is er veel lesmateriaal ontwikkeld.

Talentedwerkplaats

Duizenden leerlingen van groep 1 tot en met 8 ontvangen technieklessen van een vakdocent met het mobiele lab. De voortgang is geborgd voor de komende jaren.

Talint.nl

Een andere verduurzaming van Bouwen aan Ambitie is

talint.nl. We werken met Talint.nl aan een 'school voor jong en oud, om samen te leren 'voor het goede leven'. Deze website is nagenoeg gereed. De ontwikkeling van dit initiatief gaat door in 2025.

PO-VO bestuurlijk overleg

Vanuit het projecten Kansrijk Adviseren, Bouwen aan Ambitie en Sterk Techniek Onderwijs NOF is een bestuurlijk overleg PO-VO ontstaan. Dit geeft bestuurlijke dekking voor de ontwikkelingen in de regio. De bestuurders PO-VO hebben een ambitiedocument ondertekend.

Doordat we elkaar veel beter weten te vinden worden snel coalities gevormd rond thema's en of subsidieaanvragen. Voorbeelden daarvan zijn Gelijke kansen Alliantie, Sterk Techniek Onderwijs, Techkwadraat en Sun en lekker lte.

Evenementen, conferenties en bijeenkomsten

We organiseren jaarlijks een conferentie (100 deelnemers) waarin we de voortgang van projecten van de regio, presenteren aan de regio.

- > Grote evenementen (zoals Techniek Tastbaar) jaarlijks in Burgum en Dokkum.
- > Bedrijvenroutes in Dokkum, Buitenpost en Kollum.
- > Techniekweken op basisscholen.
- > Lego League en andere techchallenges
- > On Stage in de gemeente NEF
- > Deze activiteiten gaat door in de regio naar de projectperiode.

Regio als klaslokaal

Firda, Dockinga, Piter Jelles en Pro Dokkum een gemeenschappelijk ambitie/onderwijsvisie uitgesproken en vastgelegd binnen Bouwen aan Ambitie (de regio als klaslokaal, aansluiting VO MBO-bedrijfsleven). Vanuit deze visie worden nieuwe projecten uitgewerkt die de doorlopende lijn ondersteunen o.a. Us Lokaal in Dokkum en On Stage.

Westereen Handelscentrum

Firda zit met een vestiging al meer dan 5 jaar in De Westereen. Jongeren runnen een onderneming. Een coalitie van partijen heeft financiering gekregen vanuit de Versnellingsagenda om ook als Dorpswerkplaats verder door te ontwikkelen.

Miensker Challenge

Er is een werkwijze en methodiek ontworpen en uitgevoerd in NOF.

Kijk op www.mienskerchallenge.frl

D) Zorginnovatieclusters

Waar gaat dit project over?

Kennislab NOF werkt in de regio Noordoost Friesland aan de oprichting van het zorginnovatiecluster. Hiermee beogen we twee maatschappelijke-economische effecten:

- (1) bijdragen aan de kwaliteit van zorg, welzijn en gezondheid die volgens diverse onderzoeken de komende jaren in Noordoost-Fryslân ernstig onder druk komt te staan en
- (2) het versterken van innovatieve bedrijvigheid op het gebied van zorg, welzijn en gezondheid.

Binnen dit project onderscheiden we 7 deelprojecten.

Zorglabs - 2024

Het inrichten van Zorglabs (minimaal 3).

Sûnlab

Het netwerk rondom het Sûnlab is het afgelopen jaar uitgebreid, Sûnenz heeft daarin haar partner gevonden in Sport Fryslân. Samen zijn zij vanuit de gemeente NEF en Dantumadiel verantwoordelijk voor de uitvoering van het valpreventieprogramma. Gedurende 2024 zijn er twee Eat & Shares georgani-

seerd; met als thema's; Alzheimer en Leefstijlinterventies. De sprekers voor deze bijeenkomsten kwamen uit het netwerk van het Sûnlab. De fysieke locatie van het Sûnlab heeft een nieuwe invulling gekregen. Partner 'IkbenWil' heeft de ruimte ingericht als ontmoetingskamer voor mensen met Alzheimer en hun verwanten. De Slimotheek, de voorziening binnen het Sûnlab voor digitale hulpmiddelen is in 2024 vier keer gebruikt. Tweemaal door inwoners zelf en twee keer door Firda.

Marien Zathe

In 2024 is er geen verdere invulling gegeven aan dit lab. De locatie van Mariën Zathe is nog in verbouwing. De organisatie richt zich voor nu met name op het primaire proces.

[Video van de Marien Zathe hier.](#)

Boddebouman lab

In 2024 zijn 16 professionals getraind binnen het lab. De training bevatte elementen van valpreventie, preventief handelen en het sociale aspect van revalidatie. 10 inwoners zijn gescreend op valpreventie en nemen deel aan het 'Mei Inoar Fit' programma van het lab, wat met name gericht is op ontmoeting en gezamenlijke sporten/revalideren. Boddebouman heeft haar netwerk uitgebreid en kijkt voor de toekomst met name naar het leefstijl aspect. Samenwerking daarin wordt gezocht met de huisartsen in de regio, Sport Fryslân en Sûnenz.

Vitaleer

In 2024 heeft Vitaleer haar lab ingericht aan de hand van de vitaleerchecks en promotie van Vitaleren. 1325 deelnemers hebben de vitaleercheck gedaan, 488 deelnemers zijn nu zowel binnen als buiten het lab bezig met zijn/haar vitaliteit.

PG Praktijklab

In 2024 is er door Kennislab NOF contact gehouden met de partners binnen het netwerk 'Positieve Gezondheid'. Als Kennislab NOF hebben we deelgenomen aan sessie vanuit de Friese Preventie Aanpak om als praktijklab te fungeren binnen de IZA aanvraag over de sociale basis, met als thema Positieve Gezondheid. Er zijn geen nieuwe trainingen of bijeenkomsten georganiseerd in 2024. Tot slot zijn we onderdeel van een consortium onder aanvoering van penvoerder UMCG die een vervolgaanvraag doet bij SNN.

Zorgkringen - 2024

In 2024 zijn we betrokken gebleven bij de vier zorgkringen. De zorgkring rondom eenzaamheid en inclusiviteit heeft één bijeenkomst georganiseerd. De zorgkring rondom Positieve Gezondheid heeft geen bijeenkomsten georganiseerd. Wel hebben we als Kennislab contact onderhouden met de partijen door in gesprek te blijven over het thema en de lopende activiteiten, ook vanuit de aanvraag waarbij we betrokken zijn binnen het IZA.

De zorgkring digitale vaardigheden heeft één markt georganiseerd voor inwoners. Inwoners konden in gesprek met verschillende partijen over hun digitale vaardigheden en konden laagdrempelig in contact komen met trainingen en digitale hulpmiddelen. In 2024 zijn er twee Eat & Shares georganiseerd.

Zorgacademie - 2024

In 2024 hebben we een prototype ontwikkeld voor de zorgacademie, genaamd Talint. Op het platform van Talint kunnen inwoners en professionals modules doen om meer te leren over bepaalde onderwerpen. We hebben een studio gerealiseerd waarin bekende professionals uit de regio kunnen vertellen over hun expertise. Er zijn geen nieuwe trainingen/cursussen opgezet rondom Positieve Gezondheid.

ZorgChallenges - 2024

1 student en 2 studentengroepen gewerkt aan een challenge binnen het ZIC. Twee scholen hebben vanuit de Miensker Challenge gewerkt aan een vraagstuk rondom een project binnen het ZIC; de inzet van 't Buske.

Uitdaging: toekomst ZIC in de regio NOF

Een student vanuit de rijksuniversiteit Groningen heeft onderzoek gedaan naar de impact, mogelijkheden en toekomst van het ZIC binnen de regio. Hij heeft met het netwerk gesproken binnen het ZIC en deze impact vergeleken met de ontwikkelingen van nu.

Uitdaging: Gemeenschapsgericht aanpak

Een studentengroep van de Minor 'More Healthy Years' heeft gewerkt aan de Challenge om een gemeenschapsgerichte aanpak te creëren voor de regio Noordoost Friesland.

Uitdaging: Creëren van een leefstijlplek

Een studentengroep van de opleiding Management in de Zorg heeft gewerkt aan een prototype voor een leefstijlplek, waarin inwoners actief kunnen werken aan- en leren over hun leefstijl en wensen.

Vaardig met zorg & gezondheid' - 2024

Binnen de zorgkring 'Digitale Vaardigheden' is er als werkgroep een aanvraag ingediend om met inwoners in diverse dorpen in de regio in gesprek te gaan over hun digitale vaardigheden. Met als doel om in kaart te brengen hoe inwoners willen leren, waarover ze willen en wat de waarde van digitale vaardigheden zijn. De aanvraag is goedgekeurd, in 2025 gaat de zorgkring los met dit traject. In samenwerking met onze partner Kearn is er een onderzoek gedaan naar 'Zorgzame Buurten' in de regio. Inwoners, waaronder kinderen en ouderen zijn bevraagd naar hoe zij een zorgzame buurt zien, wat daarvoor nodig is. Kearn gaat deze uitkomsten omzetten als voorlichtingen/training voor inwoners om hiermee aan de slag te gaan in 2025.

Mei Inoar beweegt' - 2024

Samen met de buurtsportcoaches en Sport Friesland zijn we aan de slag met de uitvoering van een bewegingsprogramma binnen het zorginnovatiecluster. De beweegbus; 't Buske is in 2024 structureel onderdeel geworden van de werkzaamheden van zowel Sport Fryslân als welzijnspartij Yfke (voorheen Bolwerk). Vanaf 2025 is de bus geborgd bij deze twee partijen.

Bekijk video 't Buske [hier](#).

Mei Inoar als businessmodel -2024

In 2024 zijn diverse gesprekken geweest met partners en binnen Kennislab NOF om het businessmodel toe te passen binnen het ZIC. De uitwerking van Talint (Zorgacademie) en de verdere ontwikkeling van eco-systeem Sûnup zal invulling geven aan het opgestelde businessmodel.

1. Zorginnovatiecluster na de projectperiode

Het Zorginnovatiecluster liep van 2021 tot en met 2024. 2024 was dus het laatste jaar. Deze periode is afgerond. Welke impact heeft het programma voor de langere termijn?

Ecosysteem Sûnup

Alle sterke verbindingen, samenwerkingen, diensten en producten die zijn ontstaan uit het Zorginnovatiecluster worden voortgezet in het ecosysteem Sûnup. De verbindingen en samenwerkingen hebben door het Zorginnovatiecluster elkaar ontmoet, gezamenlijke producten en/of diensten ontwikkeld en blijven samen werken aan de transitie van zorg naar gezondheid.

Sûnlab

Sûnlab heeft gedurende de projectperiode ervoor gezorgd dat partner Sûnenz meer bekendheid kreeg in de regio en zo hun netwerk op kon bouwen. Sûnenz haar visie op 'gezond ouder worden' heeft ertoe geleid dat zij een programma opgezet heeft gericht op het aanbieden van activiteiten van sociaal, mentaal en fysiek beweging. Door opdrachten vanuit de gemeenten zorgen zij voor impact voor de ouder wordende inwoners in de regio voor hun aanbod en samenwerking met andere partijen. Ook zetten zij in op mantelzorg en omgang met dementie.

Mariën Zathe – lab

Mariën Zathe zal op lange termijn beschikbaar worden voor studenten en leerlingen. Met name het leren in de praktijk zal door hun innovatie op het gebied van digitale toepassingen binnen de zorg een gespecialiseerde leerplek worden.

Vitaleer Lab

Vitaleer zal door de ontwikkeling van hun vitaleer-check inwoners van de regio NOF inzicht geven en bewuster maken van hun eigen vitaliteit en gezondheid en hier praktische tips en mogelijkheden voor bieden. Wat op langere termijn zal leiden tot meer gezonde inwoners in de regio.

Mei Inoar fit – lab

Mei Inoar Fit zal een aanpak worden binnen de praktijk BoddeBouman op het gebied van valpreventie, ontmoeting en gezamenlijke revalidatie binnen de fysiotherapie. Inwoners zullen gestimuleerd worden om zich preventief te laten scannen op vallen en waar nodig gezamenlijk te trainen en/of revalideren.

Zorgacademie (talint.nl)

Het platform, de trainingen en het netwerk zal zorgen voor directere samenwerking tussen de betrokken partners en het werken vanuit een gezamenlijk gedachtegoed van positieve gezondheid. Professionals en inwoners zijn zich meer bewust van hun eigen gezondheid en die van een ander en kunnen hieruit bewuster keuzes maken.

Zorgkring 'Eenzaamheid en inclusiviteit'

De partnergroep kent elkaar en werkt samen aan de onderwerpen. Door elkaar te versterken is er meer aandacht rondom de thema's en worden er meer activiteiten georganiseerd om de bewustwording te stimuleren

Zorgkring 'Digitale vaardigheden'

De samenwerking tussen de partners zorgt voor concrete uitvoering van activiteiten rondom het thema. Doordat inwoners actief worden benaderd zullen er meer inwoners in de regio digitaal vaardig worden. Dit kan invloed hebben op hun levensgeluk, sociale contacten en gezondheidsvaardigheden.

't Buske

't Buske realiseert activiteiten in alle dorpen in de regio, waardoor kinderen, jongeren en volwassenen meer bewegingsmogelijkheden hebben. Deze beweging en ontmoeting heeft als impact dat inwoners gezonder en gelukkiger worden.

Zorgchallenges

Door leerlingen en studenten actief te betrekken in innovatie binnen het zorg- en gezondheidsveld leiden we nieuwgierige en creatiefdenkende professionals op die voorbereid zijn op de uitdagingen van de toekomst en hier mee aan de slag kunnen.

E) Leren mei de Mienskip

In dit pilotproject werd de Fryske Mienskip Oanpak (FMO) verkend waarin het draait om ontmoeting, beweging en verbondenheid. In vier dorpen (Eanjum, Holwert, Easternijtsjerk en Paesens Moddergat) gingen inwoners, organisaties en gemeente samen aan de slag. Wat levert dat op? Veel meer dan activiteiten alleen: vertrouwen, trots en perspectief.

Met dorpsgesprekken, bijeenkomsten, mienskipscans leerden we van en met elkaar. De aanpak is gebaseerd op het IJslandse preventiemodel, maar vertaald naar de Friese context: ruimte voor ontmoeting, aandacht voor iedereen en oog voor wat er al is. Van een actieve koersbalclub tot een dorps huis met een eigen programmering, iedere gemeenschap werkt op haar eigen manier.

Dat vraagt om maatwerk. Deze pilot liet zien dat niet ieder dorp 'wacht' op hulp, maar vaak vooral gehoord wil worden. Wat wél werkt? Tijd nemen, echt contact maken, aansluiten bij bestaande netwerken en bewoners de regie geven.

- > Luisteren vóór doen
- > Begin niet met plannen, maar met mensen. Sluit aan op wat er al leeft
- > Van dorpsfeest tot dorps huis, van kaatsveld tot koffiemoment. Zet de mienskip in de hoofdrol
- > Professionals ondersteunen, de gemeenschap voert uit. Versterk de zichtbaarheid – Veel initiatieven zijn er al, maar niemand weet het. Informatie delen werkt.

Met deze inzichten ontwikkelden we een heldere methodiek: een praktische routekaart voor gemeenschapsontwikkeling, inclusief monitor, scan en inspiratie.

[Download het rapport hier!](#)

F) Maatschappelijk Diensttijd (MDT 'Zoek het uit')

Waar gaat dit project over?

De projectleiding en ondersteuning is ondergebracht bij Kennislab NOF. Wietske de Koe is projectleider. In deze video ontdekken de jongeren de regio door middel van een bezoek bij Arriva.

[Verdere informatie op de website van MDT.](#)

De organisatie in 2024 was als volgt:

Bestuur

- Symen Damstra, voorzitter en waarnemend penningmeester
- Akkie Visser, secretaris

Kernteam

- Willem Wouda, Roobol
- Sjoerd de Vries, Universiteit Twente
- Gerben Wiersma, Gemeente Dantumadiel
- Ben Jansen, Kennislab NOF

Projectorganisatie

- Sjoerd de Vries, ontwikkeling, acquisitie en digitalisering
- Ferenc Jacobs, onderwijs en digitalisering
- Jordy Plantinga, zorg economie
- Klaus Boonstra, zorgacademie
- Wietske de Koe, MDT
- Elina Veenstra, communicatie
- Ben Jansen, programmamanager, onderwijs en techniek

